

No deixa de ser curiós que, en un món com el nostre, i a finals del segle XX, cada any, per Nadal, mantinguem la tradició de dir i escoltar poemes i cançons. Nosaltres volem aprofitar aquesta excepció plena de sentiments dins de la nostra vida quotidiana, tan accelerada, aquest triomf de l'emoció per damunt de la matèria, encara que només sigui per una nit. (...) Per això hem pensat que estaria bé compartir amb vosaltres uns poemes i cançons que ens agraden, que ens diuen alguna cosa, que ens fan pensar, somriure i, potser fins i tot, emocionar.

Amb aquestes paraules s'obria la darrera proposta nadalenca del grup Il·lús Teatre que, amb la col·laboració del conjunt Casablanca, va oferir la nit de Nadal i de Sant Esteve. Una proposta certament encertada, tant si es mesura pel seu contingut, creat a partir de poemes de grans autors com Pere Quart, Màrius Sampere, Rosa Montero, J. Palau i Fabre, Mario Benedetti, Shakespeare, Enric Casasses, Fernando Pessoa i compositors com Beethoven, J. M. Serrat, Eric Clapton, Tom Waits, Haendel, Lhasa, P. Doyle, Cole Porter i A. Rodrígués i C. Gonçalves, com per la resposta del públic, que es va deixar seduir des del primer moment per la bellesa i el contingut de l'espectacle.

El responsable màxim d'aquest nou èxit de l'escena sabadellenca és Jordi Fité, amb qui hem conversat per tal de conèixer més a fons les particularitats de la seva creació i posada en escena.

Abans d'entrar en matèria, per què vas escollir el nom d'IL·LÚS TEATRE per a la teva companyia?

Primer per què el nom sonava bé, i després, en buscar-lo al diccionari, vam descobrir que *Il·lús* era una persona que estava enganyada per un somni. I com que tots sabem que el teatre no deixa de ser un engany, i que a més, té aquest component, almenys per mi, d'una certa cosa

IL·LÚS TEATRE: la il·lusió que ens ajuda a viure

Anna Fité

emocional, relacionada amb els somnis, em va semblar que lligava molt bé els dos components: engany i somni.

El títol de l'espectacle d'enguany és "La mentida menys falsa". Sembla que t'agrada remarcar el concepte que porta implícit el teatre, d'enguany...

El títol ve d'una cita de Flaubert, que diu que "s'ha d'estimar l'art per què de totes les mentides és la menys falsa". Crec que ho va dir perquè l'art no deixa de ser una interpretació de la realitat, i per tant ja saps que no és la vertadera, sinó la manera personal i subjectiva d'entendre-la.

L'any passat el grup va iniciar aquesta trajectòria poètica amb una selecció de poemes de Nadal. Per

què aquest any s'ha canviat el plantejament?

Per què, justament, en iniciar-ho, vam adonar-nos de les possibilitats que tenia com a espectacle de poesia. El que passa és que va coincidir amb el fet de que era Nadal, i el vam omplir amb aquest contingut. Però valia la pena aprofitar l'avinentsa de que és un temps en que la gent està disposada a escoltar poesia, per tal de donar a conèixer uns poemes que potser no són directament nadalencs, però que també poden fer reflexionar i agradar.

Com comences el procés de creació d'un espectacle? A partir d'un poema que t'ha atret, d'un tema que t'interessa o et preocupa...?

L'any passat va anar tan bé que teniem ganes de repetir-ho. El que no tenia era una idea massa clara de com fer-ho. Durant l'any he anat guardant poemes i cançons que m'agradaven, pensant ja en el muntatge. Molts d'ells els descobria en els suplementos dominicals dels diaris i també en el programa "Avisa'ns quan arribi el 2.000" (que té molta culpa de que aquest espectacle existeixi tal com és). Amb tot plegat, cançons incloses, vaig buscar la manera de lligar-ho, i aquesta va ser la part més interessant per mi: combinar-ho tot, buscant el contrast i potenciant la força pròpia de cada peça.

Il·lús Teatre - 26/12/08

I la col·laboració del grup Casablanca?

L'abril del 98 Joan Tassa em va convidar a la presentació del primer disc de Casablanca "Benedicta", al Centre Cívic de Sant Oleguer. En entrar a la sala, estava cantant l'Antònia León i vaig quedar tan impressionat per la seva veu, que de seguida vaig pensar que tenia ganes de fer alguna cosa amb ella. A més, coneixent el Joan Tassa i la resta de músics de Casablanca -Enric López i Francesc Membrives-, sabia d'entrada que la qualitat de qualsevol proposta que féssim estava asseguradíssima. Aquest va ser l'estímul per començar a pensar en l'espectacle que després va ser "Res de Nou Aquest Nadal".

L'èxit de la proposta ens va engrescar i també d'alguna manera ens va obligar a repetir-ho aquest any, seguint més o menys la mateixa fórmula encara que el contingut fos diferent.

La fascinació, el sotrac, que et va provocar sentir la veu de l'Antònia León, és el que busques també en un poema, per tal que sigui seleccionat?

Sí, quan llegeixo poesia em trobo amb poemes que no entenc, o que no m'arriben, però entremig n'apareix un que m'atrau especialment per què trobo que conté una idea molt ben dita, i que la transmet d'una manera molt maca.

Et quedes amb algun de tots els que es van llegir?

Els de Casasses van fer molt impacte justament pel diferents que eren, i penso que aconseguen el que Josep Seguí diu que és l'objectiu de la poesia: "descriure l'indescriptible". En quatre línies pot descriure una olor, una visió. És molt original i concís. Però tots m'agraden... El de Màrius Sampere "Invertir l'enigma", també estava molt bé. Amb el "Pasatiempo", de Bennedetti, tothom va quedar impressionat. Els sonets de Shakespeare, tot i que en un primer moment la gent es pogués espantar en pensar "Ai, ara Shakespeare!", també van impactar, com a nosaltres el primer dia que els

vam llegir en veu alta. Les "Cartes d'amor" de Pessoa... No en puc triar cap. Potser "Pasatiempo".

L'objectiu final de l'espectacle, a part evidentment de gaudir de la seva desbordant bellesa, és commoure? Fer reflexionar? Sotraguejar...?

Que la gent vagi a veure un espectacle i surti diferent de com a entrat ja és positiu, i més si és poesia. I això s'ha aconseguit en les dues representacions. O bé per què va descobrir poemes o poetes que no coneixien, o bé per què tot i coneixent-los es van adonar que dits en veu alta, en una atmosfera adequada i jugant amb la llum encara agafaven més valor.

La sala Àgora, amb les espelmes enceses a les taules, i el públic formant part de l'espectacle, és realment una troballa.

La posta en escena que vam fer és senzilla, però em sembla que ajudava a crear aquest ambient que dèiem, combinant el negre i el vermell, la il·luminació que diferenciava els moments de paraula dels de música... La resposta del públic va ser molt gratificant, per què de seguida van valorar i entendre el que era la proposta en sí i la selecció que proposàvem. Veies que la gent gaudia precisament d'estar allà, de formar part, com dius, de l'espectacle. El silenci era impressionant. I al final els aplaudiments van reflectir la seva gratitud per ser allà.

Emocionant ho va ser, sens dubte, per què després del fado final interpretat per Maria Hinojosa, pocs van poder controlar per més temps els sentiments que contenien des de feia estona. Fins i tot un noi del públic va confessar: "tinc la pega de ser home i de que m'han ensenyat a amagar els meus sentiments, per què sinó hagués plorat amb ganes."

Em sembla que allà vam plorar més o menys tots en un moment o altre, escoltant un poema o una cançó. Però penso que està bé per què considero que el plor, moltes vegades, a part del que pugui significar de dolor,

és una manera també d'expressar la reacció del cos davant de la bellesa. La manera més neta que tenen el cos i la ment d'expressar plaer davant de la bellesa.

A mi em fa feliç que la gent s'emocioni amb un espectacle com aquest, per què confirma que n'està gaudint.

Hem parlat de tot, menys de les actrius i els actors!

Sí, la Montse Martínez, la Pepi Alguersuari, el Josep Seguí i el Josep Barceló. Tots quatre molt bons. Tenim la sort de que pel cantó de la música la qualitat és altíssima, les dues cantants són boníssimes i la veu igualment. Això fa que, amb tot plegat, el producte tingui molta consistència.

Sincerament: Podem concloure, doncs, que d'il·lusió se'n pot viure?

A l'obra Revolt Perillós, el personatge que interpretava Pepi Alguersuari li retreia al que feia Josep Pont: "Tu sempre has viscut d'il·lusions". I ell li responia, molt convençut: "Sí. I m'han ajudat a viure".

També Pere Quart es preguntava en el seu poema "Fe de vida": Hi ha do més gran, hi ha major glòria, que estar en la vida, ser-hi, i adonar-se'n?" I crec que li podríem respondre: Sí: adonar-se'n gràcies a la veu i el sentiment de grans poetes, escoltada en un espectacle tan ben embolcallat com el que enguany ens han ofert Il·lús Teatre i Casablanca. Bons actors, bons músics, un director sensible i amb molt encara per oferir-nos i sorprendre'ns.

Es pot pot demanar res més? Potser una cosa: sisplau: feu-ho més vegades!

